

העם

הסוס דוהר

במלון "ריץ" ישבו העתונאים הזרים המעטים ששרדו בארץ, והחליפו זכרונות. שאנחאי, 1947, אמר אחד. "ומה שהיה בצרפת, 1947. "זה לא כלום", התערב אורח בא בימים. "תחשבו על גרמניה, 1923. הנושא היה: אינפלציה. לא אינפלציה היאורטית, עדינה, סלונית, כי אם אינפלציה אמיתית — על ערימות שטרות המיליונים

לעמוד בניסגתם המתמדת מצוחכת, בלאו הכי, התפייטותם הקלה והעמדת דרישות מינימליות, שהופכות מקסימליות תוך חודשיים. הפעם החליטו להעמיד פנים של צמדה עקבית. אך מייד נזדרזו לתבוע שלושים שעות לחכות על הודעת רמו, דבר שהיה דוהר את ההצבעה בשבועיים (המליאה יושבת 15—12 שעות לשבוע), נתפסרו לאורך ויכוח של 10 שעות.

מגן הפועלים, לוחם בדתיים: למרות צדקתם של הדתיים, מנקודת מבטם

אשר זמני קריסטל, מזכיר כנדי* להוציא רוח

שלה, סחר-החליפין מיד ליד וההרס ההמוני של בעלי החסכוניות.

מחירי הווק' קפץ קפיצות מטורפות. בפעם הראשונה ברחוב לילינבלום הופיעו אנשים קטנים — חתונים, פועלים, פקידים — וקנו זהב, מלכים בודדים בכמה עשרות לירות. משבר האימון הגיעה אל השלב התחתון של הסולם.

לפעמים נדמה שהרגשת-המבול הגיעה גם אל השלב העליון. במנגנון האספקה השת' ררה אנדרלמוסיה גמורה. טחנות הקמח חדרו לעבוד במשך שבועיים, מחוסר חיטה — וכשאימה חרפת רעב ממש על המדינה הגיע ברגע האחרון משלוח-ישועה. סגירתם המו' חלטה של העתונאים נמנעה ע"י מעשה חסד של בעל דפוס פרטי בקפריסין, שהשאל כמות קטנה של נייר. ידיעות על מצב האסי' פקה של העור גרמו לבהלת קניות שגבלה עם פאניקה (ראה להלן).

אותה שעה ישבה הממשלה ודנה באמי' צעי חירום נואשים לעצירת התהליך (אסור מכירת הזהב, ועוד). אך רבים האמינו ששום אמצעים פוליטיים לא יועילו עוד. הסוס האינפלציוני קרע את המושכות.

הכנסת

אשחק הדלייה

נערות בגיל 16, שהתאהבו לראשונה, קוטפות פרחי דלייה, תולשות את פרחי הגביע ושואלות, לחליפין: כן? לא? כן? לא? בדומה לכך משחקת החזית הדתית עם מפא"י.

כאשר דוד רמז, שר התרבות והחינוך, קרא את הודעתו על החינוך במעברות, בו בילה את השתלשלות תה הזרם הדתי של ההסתדרות על חינוך ילדי המעברות. פרץ המשבר הממשלתי חוצה.

שעה שכמה עשרות ח"כים, מהשורה השנייה, נוכחו במליאה, אישרו משימה חוקים והעבירו שלושה, בקריאה ראשונה, לועדות, טרחו השובי הקואליציה ליישב את הכססון, שעלול להפיל את הממשלה הנוכחית, להביא לבחירות.

לפי שהובטח עם סיום המשבר הקודם (אוקטובר 1950), תמורת הכנסת רק ברא' שית 1953, אך סחיתותיהם המתמידים של הדתיים ואימיו הנגד של מפא"י, הבושתת בצרפון הדתיים לנהל מאבק צמוד — לכי' סאות, מונעים פעילות סדירה של הממשלה.

מפא"י דורשת להכיר בתה הזרם הדתי של ההסתדרות (מיסודו של "העובד הדתי") כזרם דתי, הכנסת סוס טרויאני זה, שישלול מהדתיים את חינוך ילדי רבבות העולים העתיים לללות מעיראק, הכריזה אותם

מיד מסתננות החלטות, שאינן לפי הקו הפורני המובהק של היכל התעשיינים. "הזקן" לא התנגד להחלטות אלה, הוא ידע, שאפשר לסמוך על מוכריו. ואמנם, ההחל' טות, בדרך כלל, עברו אחרי-כך תחת שבט בקרתו של המזכיר הכללי, אשר זלמן קריסטל, בהרצת הנשיא, ואחרי ליטוש וניסוח זהיר, נשלחו לעתונות, כחוקש אחרי האסיפה הכללית...

"הקרידינל האפור", המזכיר הכללי של התאחדות בעלי תעשיה, אשר זלמן קריסטל, ממושקף, שקט, שערות סרוקות לצדדים, טיפוס מושלם של מזכיר אמריקאי, שקבר את כל שלבי הפקידות ב"היכל התע' שיינים" מיום הקמתו, ידע ליצור הערצה לנשיא. לזכותו של המזכיר נוקף חלק ניכר של שלטונו הבלתי-מוגבל של "הזקן". הוא עצמו הפך "קרידינל אפור", המושך בחוטי מדיניות התאחדות בעלי התעשיה. קריסטל אינו חובב הופעות פומביות, אינו משמיע נאומים, אך כל הנאומים הרשמיים, בשם צמרת התאחדות, תומים בכתיב-ידו.

כשסערו הרוחות באסיפה הכללית, בג' לל מתיחות ביחסי העבודה וקיתון צוננים, ששפך ראש הממשלה בברכתו, בפתיחה החגיגית של כנס התעשיינים, התחרו הנו' אמים בחריפות ביטוייהם כלפי הממשלה. ולארום נוסחו ההחלטות. ואלם המזכיר הכ' ללי חייך חיוך סרקטי... ההחלטות אושרו, אולם גם הפעם לא פורסמו.

אנחנו עושים את רצון הממשלה ומו' ציאים במקומה ערמונים מהמדורה, אמר חבר נשיאות התאחדות... "תוספת שכר זוהי תוספת שטרות כסף ישראלים ב10 מיליון ל"י. בן-גוריון אינו רוצה, קפלן אי' נו רוצה, גולדה אינה רוצה, גרי בודאי ר' בודאי אינו רוצה, אבל להסתכן בריב פור' עליים, בשעה שבאופק עומדות בחירות חד' שות לכנסת, — אינם רוצים. להיטך, הם מעוניינים להוציא את הרוח ממטשי מס'ם, יתם מעדיפים, שהתעשיינים ישרו את ה' ראש במקומם..."

גם הפעם היה, אפוא, ניסוח מחדש של ההחלטות, לפני פירסוםן ברבים, וה"ה' קן" יוכל להמשיך, במצפון נקי, בפנישות על כוס תה עם אליעזר קפלן, לדבר ב"מא' מעל-שון", ולהעלות זכרונות מימי "גובר' ניה קיוב", כש "באטושקה הצאר" עוד קסם למליונים...

רק כדי להכעיס

"עוד מעט לא יהיו נעלים!", מבטלים את הנקודות! "מוכרים בגדים ונעלים רק תמורת דולרים!" השמועות פרחו והלכו וזכהר עין הודגבו תורים ארוכים וזרועים ליד חנויות הנעלים.

מקור הבהלה: שידורי-הכרות "בקול יש-ראל" של ד"ר אשכנזי, ראש אגף הטקסטיל והעורות במשרד המסחר והתעשיה, לשעבר ראש מחלקת הסטטיסטיקה של מפעל "אנא"י. הוא דיבר על תמורות העומדות לחיל בשיטה הקיצוצי, בסוף החדוש. הקהל, שאחירת אי' היציבות הכלכלית איפתה אותה, מיהר לפרש את הרמו כאות אזהרה, שמלאי העורות עומד לאזור.

"לממשלה אין כסף, כדי לחדש את מלאי הסחורות בחנויות", טענו. וכהוכחה, סיפרו על הנעלים בחנות מקיולינסקי בתל-אביב, שאפשר להשיגן רק תמורת דולרים (העולט הזה 692).

במחלקת הסטטיסטיקה הממשלתית, לא נתקבל בולמוס הקניית בהתלהבות יתרה. ביחוד, לא מצא הדבר הן בעיני סגן ראש המחלקה, ד"ר פנחס המבורגר, שהוטל עליו לקבוע את אינדוס יוקר החיים, ולמצוא הערכה נכונה להוצאות המחיה של משפחה בישראל.

שאלונים חיינם. באוגוסט שנה שעבר' רה, לאחר הסכמת אליעזר קפלן, להקצות את התקציב הדרוש, נערכה ע"י לשכת הסטטיס' טיקה הממשלתית בקירה של 1300 משפ' חות מכל השכבות, כדי לבדוק את הוצאותיהן האמיתיות, לרבות השוק השחור, ולבסס עליו הן את ערכת האינדוס החדש. עשרות פקי' דים מיוחדים בדקו את המשפחות הנבחרות. 1300 שאלונים נתמלאו תשובות למאות שא' לות ופנחס המבורגר שפשי' ידיו נבחת. סוף סוף ימצא לו החומר, שישמש בסיס לאינדוס החדש, שיספק את כל הצדדים.

רצה הגורל שבאותו חודש פירסם הדי'ר דב יוסף את צו הקיצוב המפורסם שלו, וכשנסכמו הוצאות הבדיקה, נחברר שרוב המשפחות הוציאו באותו חודש כפליים מאשר הרשו להן הכנסותיהן. בהלת הקניית באותי חודש השתקפה במלואה בשאלונים...

אבל אינדוס חדש היה בכלל זאת הכרחי,

ה'ס

אנו טובעים!

הצילו! אנו טובעים! — נשמעה קריאה לעזרה במקלט של "ארצה", ב13 לחודש שעבר, כשנמצאה בקצה הדרומי-מז' רבי של כרתים, התברר, כי הקריאה הגיעה מהספינה היוונית "גורגיוס", שהיתה בדרכה מחיפה ללונדון. "ארצה", שהיתה במרחק 40 מיל בערך מהספינה, נכנסה במהירות לתחום הסערה, וכי' בבוקר עמדה בקרבת "גורגיוס".

חרטום הספינה היוונית עוקם, כשהתנגשה בסלע. המדחף הסתובב באי, ורוח דרו' מית איימה לנפץ את הספינה אל צוקי האי הסמוך, פונדיקוניס.

"מהו עומק המים בהם נמצאת ספי' נתכם?" שאל הרמקול של "ארצה".

"5 מטר!" השיבו היוונים. התשובה לא נתקבלה על הועת, ואנשי "ארצה" שאלו שנית תשובת היוונים היתה שוב: 5 מטר!

"ארצה" סיכנה את עצמה, נכנסה ל"מים הרדודים, והוברר, כי מחסני "גורגיוס" מוצפים מים בגובה 5 מטר. קשי' השפה הכבידו מאד על עבודת ההצלה, ספרו אנשי "ארצה".

60 שעות עמלו אנשי "ארצה", ללא הפוגה, בהצלת "גורגיוס". פעמים רבות נקרעו השרשראות, בהן נקשרה הספינה היוונית לירכתי "ארצה". סכנת התרסקות נשקפה ל"ארצה" עצמה, ואמנם התנגשה ב"גורגיוס" ונספעה קל. אחרי 60 שעות צנחו מלחי "ארצה", רטובים ועייפים עד מות, על משכביהם. "גורגיוס" יצאה מהס' כנה.

המשרד של "גורגיוס" נתקלקל בסערה, ו"ארצה" נתבקשה להעביר הודעה דחופה לסודא, בכרתים. לאחר שעה קלה התברר, כי היתה זו קריאה לגוררת יוונית, שהי' מיעה במקום, כדי לסייע בהצלת הספינה הטיבועת.

אנו מובילים את "גורגיוס" לנמל — נא לא להתערב! פנתה "ארצה" לגוררת היוונית. לפי החוק הימי הבינלאומי, זכאית

חנות נעליים, תוך הבהלה להכניס דולרים

ספינה המצילה את חברתה, להובילה לנמל ולהגיש תביעת פיצויים ופרס. המכסימום הגיתון: מחצית שחי הספינה הניצולה ומ' טענה. הנוררת היוונית המשיכה בעבודתה, ו"ארצה" המשיכה ללחת את "גורגיוס" עד זנמל, כדי להיות "משוריית" מבחינה מש' וסדת.

תביעת הפיצויים של "ארצה" תבדר בבית דין ימי מוסמך של "לליודס", בלוגי' דון. יומני "ארצה" מפורט, תמונות הקשו' רות במקרה, הועברו כבר לכריטיניה. "לכל היוונים פרוצוף אחד!" — מת' מרמר מלח צעיר על סיפון "ארצה"; בשבוע יזעבר הצילה ספינת דיג פיולגנית, בת 600 טון, אנית משא דנית בת 5000 טון, וזדנים שילמו לספינה הפיולגנית פיצויים והעניקה הגונה לצוות. מספרים, כי המלחים הפיולגניים יושבים בכרוסותיהם ומעששים חקטרות. ואותונו? אותנו סדרו!

(המשך במדינה עמוד 8)